

Tájékoztató a Helytörténeti Gyűjtemény jelenlegi helyzetéről

A mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjtemény jogi státusza az elmúlt évben nem változott. A Békés Megyei Értéktárban is szereplő Gyűjtemény jogi értelemben véve nem múzeum, működési engedéllyel továbbra sem rendelkezik. Tizenhárom állandó kiállítása az önkormányzati tulajdonú Nagyiskola épületében működik, illetve a Szent György római katolikus plébániatemplom oratóriumában berendezett kiállításban is megtalálhatók a gyűjtemény tárgyai. A kiállított tárgyak többsége magántulajdonban van, kisebb részben a Város, valamint a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. tulajdonában. A Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. mint fenntartó megbízásából a mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjteményt továbbra is én vezetem.



Vasúttörténeti kiállításunkban is komoly problémát jelentenek a molyok és az elektromos hálózat visszatérő hibái

Állandó nyitva tartás nincsen, a látogatók és látogató csoportok előzetes időpont egyeztetés alapján látogathatják a kiállításokat. A jegyárak nem emelkedtek – az igénybe vehető kedvezmények függvényében 350 és 500 Ft/fő közöttiek, ami más hasonló intézmények belépőjegy áraihoz viszonyítva rendkívül kedvező. A belépőjegyekből származó bevétel a Ménesbirtokot illeti. Tekintve, hogy a Zrt. kizárólag elektronikus számlákat bocsájthat ki, a helyszínen a számlaadás megszűnt. A látogatók a közeli Hotel Nonius portáján tudják kifizetni a belépőjegyek árát, ahol erről számlát kapnak. A Hotel Nonius a Gyűjteményből származó bevételeket elkülönítve kezeli, hogy azok nyomon követhetők legyenek. Az Önkormányzat vendégei (például testvérvárosi delegációk), a kötelező feladatellátás kapcsán ide látogatók (például Ötszínvilág Játsszóház, táborok résztvevői), a Gyűjtemény számára tárgyakat felajánló személyek, családok, valamint az épületben társadalmi munkát végző személyek továbbra is ingyenesen látogathatják a kiállításokat. A rendezetlen jogi helyzet mind szakmai (állandó nyitva tartás, szakmai személyzet hiánya), mind gazdasági oldalról (finanszírozás, pályázatokon való részvétel) negatív irányban befolyásolja a Helytörténeti Gyűjtemény jövőjét.

Az épületen belül és azon kívül a szükséges karbantartási munkák elvégzésre kerültek az Önkormányzat és a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium szakembereinek bevonásával, akiknek ez úton is köszönetet mondok. Az épület gáz mérőórái lecserélésre kerültek. Az épület és a kiállítási terület takarítása rendszeres.



Ásatás Mezőhegyes határában. Az ásatáson feltárt leletek és a fémkeresőkkel lelt értékes tárgyak is mind Orosházára, a Nagy Gyula Területi Múzeumba kerülnek. Ha a Helytörténeti

Gyűjtemény rendelkezne működési engedéllyel, ezek a tárgyak itt maradhatnának Mezőhegyesen. A későbbiekben is van lehetőség a mezőhegyesi leletek hazahozatalára Orosházáról, ám ez egy sokkal körülményesebb és bonyolultabb folyamat lesz, mint ha eleve itt kerültek volna leltározásra.



Ólomplomba, melyet Kerekes György talált Mezőhegyesen.

2017-ben is több ezer új fotó került a Helytörténeti Gyűjtemény adatbázisába. A papíralapú képeket kivétel nélkül beszkenneljük.

Legutóbb Adorján László ajánlott fel értékes fotókat a Gyűjteménynek a Megyenapon.

Mezőhegyesi úrilány lovaglópálcával (1921 július)



Az állandó kiállítások anyaga 2017-ben is folyamatosan gyarapodott. Több száz új tárgy került a Gyűjteménybe, ahol a legértékesebb, legszebb darabok a megfelelő állagmegóvást, restaurálást követően kiállításra kerültek.

A képen csigatészta készítő az 1880-as évekből.



2017. március 6-ára személyes találkozót szerveztem Farkas Sándor Kormánybiztos Úr és Dr. Estók János, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főigazgatója között a budapesti Vajdahunyadvárban. A megbeszélésen Kerekes György Képviselő Úr és én is részt vettünk. Mezőhegyes jövőbeli lehetséges turisztikai attrakcióiról zajlott a megbeszélés, felvetésemre szóba került a Helytörténeti Gyűjtemény működési engedélyének kérdése is. Főigazgató Úrral évek óta kiváló munkakapcsolatban vagyok, kifejezte, hogy nagyra értékeli a munkánkat és egyértelművé tette, hogy a Magyar Mezőgazdasági Múzeum szívesen működtetné filiaként (fiókintézményként) a mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjteményt. Úgy gondolom, ez óriási megtiszteltetés, szakmai szempontból is megalapozott, nem mellesleg így hazánk leglátogatottabb múzeuma lenne a mezőhegyesi agrártörténeti múzeum anyaintézménye. Jogi szempontból is ez lenne a múzeumalapítás legegyszerűbb módja, hiszen egy már létező intézménybe tagozódna be a Gyűjtemény, fenntartója a Földművelésügyi Minisztérium lenne.

Ugyanerre a napra még egy megbeszélést szerveztem Kormánybiztos Úr kérésére a Hadtörténeti Intézet és Múzeumban Dr. Kovács Vilmos ezredes úr, parancsnokkal és Dr. Horváth Csaba ezredes úr, parancsnok-helyettesével. Parancsnok Úr élénk érdeklődést mutatott elképzeléseink iránt és személyes látogatást javasolt a közeljövőben.



2017. március 13-án a Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka, Dr. Kovács Vilmos ezredes úr és Dr. Horváth Csaba ezredes úr, parancsnok-helyettes tisztelték meg látogatásukkal a mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjteményt. A temetőben tisztelegtek a hadisírok előtt, valamint megtekintették a helyi középiskola közreműködésével, a Város- és Környezetvédő Egyesület által felújított

világháborús emlékműveket is. A munkaebédén a mezőhegyesi turizmus jövőjéről, a Ménes katonai hagyományainak megőrzéséről, hiteles bemutatásáról, további kutatásokról beszélgettek a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt., a Város és a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola vezetőivel.

2017. május 24-én és 25-én Dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum parancsnoka, Dr. Horváth Csaba ezredes, parancsnok-helyettes és munkatársaik látogattak el ismét Mezőhegyese. Én fogadtam a vendégeket, a szakmai konzultáció fő témája a katonai ménes hagyományaira épülő turisztikai attrakciók voltak. Ezek közül az 1912 szeptemberében, Ferenc Ferdinánd vezette nagy hadgyakorlat megelevenítésére már a következő évben sor kerülhet. A tárgyalások során felmerült, hogy a jövőben a Honvédelmi Minisztérium képzőhelyként számítana a helyi középiskolára. A két nap során vezetésemmel a Hadtörténeti Múzeum munkatársai végigjárták Mezőhegyes műemlékeit.



A Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársaival a Peregi Vendégház és Iskolamúzeum udvarán (47. major)

Kormánybiztos Úr csapatának koncepciójában a Központi Magtár szerepel látogatóközpontként, míg a Ménesbirtok megbízásából átfogó turizmusfejlesztési stratégiát kidolgozó BDO Kft. anyagában a Hangai-épület jelenik meg látogató-fogadóközpontként.



A Központi Magtár lehet a jövő Látogatóközpontja és a Helytörténeti Gyűjtemény új otthona

Bármelyik koncepció válik is valósággá, az nem a közeljövőben fog megtörténi, ezért egy áthidaló megoldást vázoltam fel a Ménesbirtok Igazgatósága előtt. A Hangai-épület a középiskola épülete, ám jelenleg nem használjuk oktatási célokra. A tantermeket csak vizsgák, iskola rendezvények, előadások alkalmával használjuk, emellett az épületben működik az iskola könyvtára és borospincénk – utóbbit a pedagógusnap alkalmából használtuk legutóbb rendezvényhelyszínnek. Javasoltam, hogy a Gyűjteményt költözzük át a Hangai-épületbe, ahol - kompromisszumok árán ugyan - elférne az anyag. Az épület jó helyen van, tudjuk fűteni, 0-tól 24-óraig őrizni. Az ablakokon rácsok vannak, tűzvédelmi szempontból is biztonságosabb helyen lennének értékeink. Az állandó nyitva tartást is tudnánk biztosítani az iskola intézményi keretein belül. Az elképzelést Pap István Tibor Vezérigazgató Úr is támogatta, így az újraalapított iskola Alapító okiratába is bekerült a múzeumi tevékenység. Sajnos az egymásnak ellentmondó elképzelések a mai napig nem tették lehetővé, hogy bármilyen irányban elmozduljon a kérdés a holtpontról.

Új kiállítások, tervek, a Békés Megyei Értéktár programjai

Az elmúlt évben új állandó kiállítást nem hoztunk létre, ám időről időre rendeztünk időszakos kiállításokat, kamarakiállításokat. Hollósné Havasi Helén, Otrók Éva és Balogh Elvira óvodapedagógusok közreműködésével egy új állandó kiállítás van készülőben. A mezőhegyesi óvodák történetét bemutató nagy kiállítóterem az emeleten kerül kialakításra, melyben az Önkormányzat és a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium munkatársai is közreműködnek. A kiállítás megnyitását a 2018. évi Múzeumok Éjszakáján tervezzük.



2017. július 28-án az Ötszínvilág játszóház ismét a Helytörténeti Gyűjteménybe költözött. A gyerekek régi számítógépes játékokkal játszottak és diafilmeket néztek. A csapatok a Gyűjteményben elhelyezett új tárgyakat keresték meg és azonosították, amelyeket számoztak

csigaházakkal jelöltünk meg. A Gyűjtemény díjakkal is jutalmazta a legügyesebb csapatok tagjait. Köszönöm Édesanyám, Tarkó Mihályné által felajánlott kézműves ékszereket!

Az új kiállításhoz legtöbb tárgyat a Cukorgyári Óvoda bővítése során (bölcsőde kialakítása) és az Újtelepi Óvodában lomtalanítás alkalmával gyűjtöttük, majd szállítottuk a Gyűjteménybe. A gyermekbútorok, játékok, dokumentumok válogatása, megtisztítása, helyreállítása folyamatosan zajlik. A kiállítás interaktív lesz – a nagy terem közepén egy retro játszószobát rendezünk be, ahol a legkisebb korosztály kipróbálhatja szülei, nagyszülei, dédszülei gyermekjátékait is.

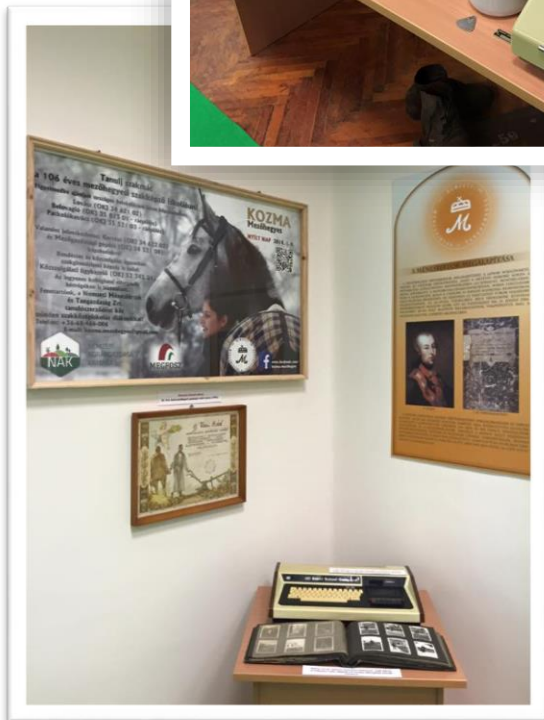


500 éve kezdődött a reformáció. A Mezőhegyesi Református Egyházközség ökumenikus istentisztelettel, szeretetvendégséggel, emléktábla avatással ünnepelt. A Kálvin kórus mellett Mezőhegyes Város Fúvószenekara adott koncertet. A Biblia és a Reformáció című kiállításon 2017. szeptember 23-án a Kozma kakasos könyvtartója is kiállításra került.

2017. február 27-én a békéssámsoni Szabadság Házban tartottam előadást Mezőhegyes Város Települési Értéktáráról - a helyi és a megyei értékek közt a Helytörténeti Gyűjteményről -, a Békés Megyei Népfőiskola Alapítvány és Zámboi Tamás, Békéssámszon polgármestere meghívására. A rendezvény másik előadója Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke volt.



2017. szeptember 2-án Békéscsaba főterén a Megyenapon vártunk mindenkit ismét a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt., a mezőhegyesi Helytörténeti Gyűjtemény és a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium közös pavilonjában. Köszönöm Balogh Elvira, Herczeg Ildikó és Nagy-György Tamás közreműködését!



Kamarakiállításunk képei

Kamarakiállításunk 2017. november 14-étől egy hónapon át tekinthető meg a Békés Megyei Kormányhivatal Mezőkovácsházai Járási Hivatalának emeletén. A kiállítás berendezésében közreműködtek: Mundrucné Benkő Anita, Keresztúri József, Nagy-György Tamás és Tóth Endre István. A grafikai tervezésben és a nyomtatásban közreműködtek a budapesti Modul Trend Kft. munkatársai. A kiállítótér rekonstrukcióját a Kozma Ferenc Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium munkatársai végezték: Buruzs Mihály, Kószó József és Pál András.

Rendezvények, vendégkör



2016. december 28-án ünnepelte fennállásának tizenharmadik évfordulóját a Gyűjteményben működő Mezőhegyesi Történelmi Szerepjáték Klub. A rendhagyó játékülés visszavezette a mára felnőtt tagokat a legelső kaland színhelyére, az ókori Egyiptomba.

A helyi középiskola újjáalapítása a nyári hónapokban zajlott. A folyamat minden időmet lekötötte, így 2017-ben sajnos nem tudtuk megrendezni a Múzeumok Éjszakáját Mezőhegyesen.

A Gyűjtemény továbbra is tudományos műhely, olyan helytörténeti adatbázis, amit bárki, bármikor térítésmentesen igénybe vehet. Szakdolgozatíró és tanulmányi versenyekre készülő diákok, történész szakemberek, pályázati projektmenedzserek, osztálytalálkozóknak résztvevői, Mezőhegyesről elszármazott személyek gyakran megkeresnek bennünket. Közreműködünk helytörténeti vetélkedők, iskolai megemlékezések, filmforgatások szervezésében. Rendszeresen írunk pályázatokat, lektorálunk a város történetéhez kapcsolódó munkákat, publikálunk könyveket, újságcikkeket. Továbbra is rendszeresen tartok előadásokat a Gyűjteményben vagy a Gyűjteményről, interjúkat adok a legkülönbözőbb médiumoknak.



Az osztálykirándulások kedvelt állomása a Helytörténeti Gyűjtemény. 2017. június 8-án orosházi általános iskolások jártak a múzeumban.

(Fotó: Mundrucné Benkő Anita)

Visszatérő vendégeink a helyi és vidéki iskolás csoportok, osztálytalálkozók résztvevői, nyugdíjas csoportok, civil szervezetek, a Retro Mezőhegyes csoport, testvérvárosainkból érkezett vendégek, a Magyar Államvasutak munkatársai, a mezőhegyesi lovas rendezvények nemzetközi közönsége és a Hotel Nonius vendégkörébe tartozó személyek/csoportok; muzeológus, történész és néprajzkutató kollégák. A látogatók száma éves szinten meghaladja a 3000 főt – a látogatókönyvi bejegyzések alapján vendégeink elismerik és értékesnek tartják munkánkat. Az elmúlt évekhez viszonyítva a látogatók száma jelentősen, több, mint 1000 fővel csökkent. Ennek oka, hogy a legtöbb érdeklődő az új kiállítások megnyitóján és a Múzeumok Éjszakáján jön el hozzánk, ám 2017-ben sem új állandó kiállítás nem nyílt, sem a Múzeumok Éjszakája nem került megrendezésre.



2017. szeptember 1-jén a makói József Attila Gimnázium 52 éves érettségi találkozója Mezőhegyesen

A Helytörténeti Gyűjteményben zajló munkáról, rendezvényeinkről minden információ, újságcikk, plakát, fotó időrendben megtalálható **a múzeum Facebook oldalán:**

<https://www.facebook.com/mhmuzeum>.

Az oldalon rendszeresen közzé tesszünk archív felvételeket, filmhíradókat, Mezőhegyes régiségeiről szóló híradásokat.

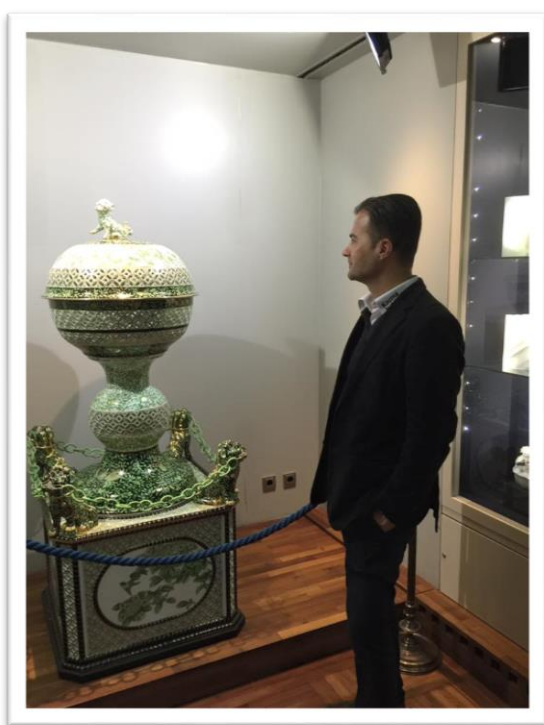
A Gyűjtemény honlapja - itt jelenleg az első kilenc kiállításunk tekinthető meg interaktív formában: <http://www.mezohegyesamk.hu/html/mhmuzeum/mhmuzeum.htm>



2017. május 20-án a Moszkvai Pedagógiai és Társadalomtudományi Főiskola vezetői, tanárai és diákjai látogatták meg a Helytörténeti Gyűjteményt. Az intézménynek 2000 diákja van, képzéseik a pszichológia és gyógypedagógia területén igen változatosak. Foglalkoznak lovasterápiás szakemberek képzésével is, amit a közeljövőben szeretnénk egy moszkvai tanulmányúton megnézni. A vendégeket végigvezettem a Ménesudvaron, majd pusztabuszos kiránduláson vehettek részt. A Helytörténeti Gyűjtemény megtekintését ebéd követte, majd az iskola bejárása zárta a programot.



*2017. május 17-én Dr. Isaszegi János mk. vezérőrnagy úr a Zrínyi Katonai Kiadó munkatársaival látogatta meg gyűjteményünket. Városunk díszpolgára mindig útba ejti Mezőhegyest, bárhová is vezessen útja a nagyvilágban.
(Fotó: Mundrucné Benkő Anita)*



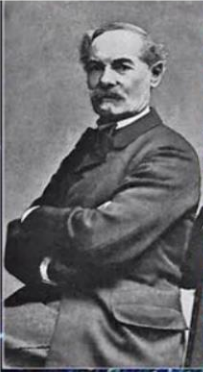
*Herendi tanulmányúton - látogatás a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. Múzeumában
(2017. május 16.)*



Cukorgyári találkozó a Gyűjteményben 2017. május 13-án



A békéscsabai Szlovák Szenior Klub látogatása (2017. május 11.)



Kozma Ferenc
 Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium

SZAKMÁK ÉJSZAKÁJA

2017.04.21

Ismerd meg a lovasok világát!
 
 Sétakocsikázás vadászhintón

Ismerd meg a gépészek világát!
 
 Vezess traktort!

Ismerd meg a növényeket!
 
 Ültess palántát!

Légy a legügyesebb!
 
 XBOX ONE
Tedd próbára magad!

Ismerd meg a lovasok világát!
 
 Próbáld ki a lovaglást!

Ismerd meg az iskola múltját!
 
 Helytörténeti kiállítás az iskoláról

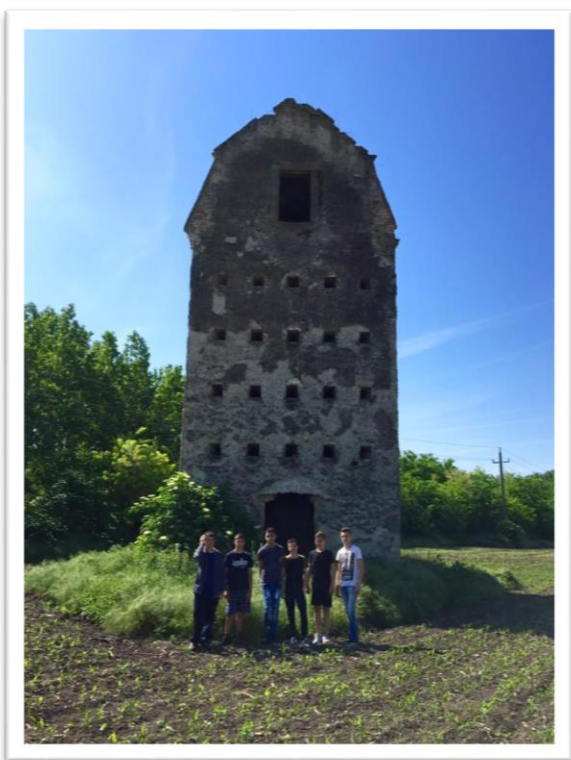
5820 Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 23.
 E-mail: kozma.mezohegy@ gmail.com Tel: 06 70/399-1569 vagy 06 68/466-006
 www.facebook.com/kozma.mezohegy



2017. április 21-én a Szakmák Éjszakája országos rendezvénysorozat mezőhegyesi programjának egyik állomása a Helytörténeti Gyűjtemény volt; az iskola október 11-iki Szakmai Napján (nyílt napján) ugyancsak vártuk az érdeklődő kisdíákokat.



Szakmai kirándulás a Vásárhelyi-Bréda kastélyban
(Lőkösháza, 2017. augusztus 18.)



*A középiskolás diákok az iskola kerékpárjaival
gyakran tesznek kirándulásokat a majorokba.
(A 9. A osztály tanulói a 39. majori zabsiló-
torony előtt – 2017. május 19.)*

Mezőhegyes, 2017. november 16.

Tarkó Gábor történész, tanár, a Helytörténeti Gyűjtemény vezetője